

Sjuka hus och krig allvarliga hot. Miljömagasinet 2004-11-19

Tony Kronevi har en mångårig forskargärning som sträcker sig flera decennier bakåt i tiden. Som toxikolog och patolog har han kunskap som gör att han kan ifrågasätta och förmedla kunskaper som tyvärr i många sammanhang har ifrågasatts. Men nu har flera forskarrapporter bekräftat mycket av det som Tony Kronevi fört fram för flera decennier sedan. Detta kan bli en upprättelse för en man som i många år har kämpat för något han med övertygelse försökt att få forskarkåren, läkare, politiker, riksdag och regering samt miljövärdande myndigheter att ta till sig hans kunskaper och varningssignaler. Jag har också tagit del av den vetenskapliga tidskriften The Guardians rapport som handlar om krigsrelaterade skador och studier kring hjärnskadorna som orsakats av nervgasen Sarin. En vetenskapsman föreslog att ett ombud inrättas för nervskadade trupper från det första Gulfkriget (1991). Brittiska forskare kan ansluta sig i jakten på lämpliga hjärnstudier och tester. Frågan är hur man beslutar om vem som är skadad och vem som inte är det och vem som behöver vård och omsorg. Om vi hade en saklig prövning kunde alla bli överens om att det här kan förstås om man verkligen låter kunskap och beprövad erfarenhet få det utrymme som behövs. Vi är under utveckling för att förstå de biologiska problemen och öva in en resonabel och billig undersökning som man kan tillämpa på de skadade.

När det gäller sjuka hus-problematiken har vi ett samhälle som har en mycket oförstående attityd till hjälpsökande och som bottenar i att deras rättigheter i princip har tagits ifrån dem. Mycket av det som beskrivs som mentala störningar kan bero på miljöstörningar som belastar kroppen med främmande kemiska ämnen. Om signalsubstanserna störs kan det få till följd att den kemiska obalansen ger en okontrollerbar överföring i hjärnan och som kan leda till rubbningar i nervsystemet såsom: ALS, Alzheimer, Parkinson, Multipel Skleros, Schizofreni och depressioner. Det kan också leda till att leder och muskler påverkas, vilket i sin tur kan leda till försvagningar, där sjukvården ger diagnosen belastnings-skador. Det har också visat sig att vissa ämnen i processindustrin kan ha effekter som kan ge de här skadeverkningarna.

Tony Kronevi kom tidigt i kontakt med det som kunde liknas vid det som kom att kallas Parkinson. Redan 1974 hade han i sin verksamhet forskning på nyfödda grisar som hade skaksjuka som enligt Tony Kronevi ansågs bero på en förgiftning som orsakats av organiska fosforföreningar. Dessa giftiga ämnen som fostren förgiftades av var i akt och mening för att moderdjuret medicinerades för att hålla sig friskt. Men tyvärr blev det en bieffekt som man inte hade räknat med. Nämligen att fostren förgiftades redan i livmodern och således föddes till ett liv som högradigt förgiftade.

Då kan man tänka sig vad som kan hända med en gravid kvinna som befinner sig i en miljö med toxiska effekter. Ett foster under utveckling kan störas av de emissionsämnen som lagras i kvinnans kropp, och som kan leda till fostermisbildningar som kan vara både fysiska och psykiska. Om det förhoppningsvis inte leder till synliga misbildningar kan det stackars barnet vara i farozonen ändå i och med att amningen kan utgöra ett hot då bröstmjölken kan vara smittad och följaktligen ge skador på sikt.

Man skall också vara medveten om att det här lilla ammande barnets immunförsvar och övriga organ fortfarande är under utveckling och sålunda inte kan ge det försvar som hade varit önskvärt.

Doktor Haley (professor i medicin på University of Texas, South Western medical center i Dallas) såg allvarligt på de tvivel som USA:s regering och en del andra forskare fortfarande visar när de bland annat koncentrerar sin forskning kring stress. Men den rike affärsmannen och tidigare presidentkandidaten Ross Perot gav ekonomiskt stöd till den grundforskning

Sjuka hus och krig allvarliga hot. Miljömagasinet 2004-11-19

som annars hade fått läggas ner. Forskningen som nu kan bedrivas är inte beroende av statliga medel och kan därför bedrivas utan att skeptiska forskare och regering kan lägga hinder för utfallet av den forskning som numera grundar sig på seriös vetenskap. Med tanke på de ekonomiska intressen som fört forskningen framåt kan resultatet bli att drabbade veteraner från Gulfkrigen kan få sin sak prövad på ett strikt vetenskapligt sätt utan att myndigheter skall kunna framhålla stressfaktorn som enda anledning till de drabbades sjukdom. Noterbart är också att några av de sjukdomar som drabbat veteranerna påminner om ett tidigt stadium av nervsjukdomen Parkinson

Doktor Haley kom i sin forskning fram till att indikationerna tydde på lågverkande Sarin, som frigjordes vid bombattacker eller bombning av irakiska fabriker och vapendepåer och som kunde vålla hjärncellsskador på dem som blev exponerade av Saringasen. Även om vi inte pratar om Sarin i en inomhusmiljö finns det ändå vissa likheter eftersom vi pratar om diverse giftiga ämnen av syntetiskt och mikrobiellt ursprung som kan ge inflammationsämnen som sedan kan spridas ut i kroppen. Ibland kunde truppstyrkor i Gulfkriget mötas av osynliga moln av Sarin, särskilt efter tidiga räder av bombningar var de försvarslösa. Skador liknande dem som soldater fått av Sarin kunde framkallas på råttor som utsatts för giftgasen Sarin vid experiment utförda av forskare i New Mexico. Veteraners symptombild visade också på en fördröjd sjukdomsbild. Doktor Haley nämnde också att många rapporterade symptom visade på förvirring, depression, sömnstörningar och tankeproblem som kunde kopplas samman med hjärncellsskador.

När det gäller utredningsklimatet i Storbritannien har det inte gått framåt eftersom bland annat landets premiärminister Tony Blair fortfarande inte tycker att det är någon ide med att starta en officiell regeringsutredning förrän alla forskningsresultat har presenterats. Något som inte anrika försäkringsbolaget Lloyds är överens med honom om. Tony Blair stödjer sina påståenden på uttalande som psykiatern Simon Wessely från Kings College i London har gjort som grundar sig på att det endast och enbart är frågan om stress och psykiska orsaker, som har gjort soldaterna sjuka när de utsatts för krigssyndrom vid bland annat Persiska viken. Simon Wesselys utredningar har pågått i många år men fortfarande förstår han inte det som handlar om Gulfsyndromet.

Som psykiatriker kan han inte förstå att det kan finnas andra orsaker till att soldaterna blivit sjuka. De medicinska orsaker som grundar sig på att soldater har utsatts för ABC-stridsmedel är för långsökt för att han som psykiatriker skall kunna vidga sin kunskap och vara lyhörd för vad andra forskare har kommit fram till. När soldaterna har utsatts för nervgas och utarmat uran är det givet att det också finns psykiska faktorer att ta hänsyn till, men man får absolut inte blunda för övriga medicinska faktorer, för då får man inte helheten när man gör en utredning.

När jag ser hur psykiatern Simon Wessely förnekar att det kan finnas något annat än psykiska faktorer hos de skadade soldaterna får det mig att osökt komma in på en parallell som jag kopplar till överläkaren Kjell Andersson på Universitetssjukhuset i Örebro. Kjell Andersson har hanterat en hälsoenkät i Helsingborg som beställdes av fastighetsägaren Helsingborgshem. Kjell Andersson har i princip friskförklarat alla de människor som förknippar sin ohälsa med sin bostadsmiljö. Det värsta är ändå att han har uteslutit barn och unga vuxna med motiveringen att tidigare erfarenhet av liknande undersökningar inte har givit något. Med det här vill jag ha sagt att det finns forskare och läkare

Sjuka hus och krig allvarliga hot. Miljömagasinet 2004-11-19

som tyvärr inte lever efter etiska och moraliska värderingar, eller att kunskapen inte uppdateras efterhand så att de i princip lever efter dåtida kunskaper och där de tyvärr saknar mer nutida.

Jag har i tidigare skrivelser i Miljömagasinet haft hypotetiska utsagor om det som kommer fram i olika rapporter idag och som visar på det jag sagt tidigare om sprängningar av vapendepåer där det med all säkerhet i vissa fall har lagrats giftgas. Det kan alltså förklara en del av de skador som drabbat soldater som befunnit sig i anslutning till dessa sprängningar.

Samtidigt som larmanordningar för kemiska vapen utlöstes i genomsnitt två till tre gånger om dagen genomförde allierat stridsflyg attacker i Irak. Om det nu fanns en stark misstanke om kemiska vapenlager förstörde man de bevis man önskade hitta, plus att man utsatt egna trupper för oönskad smitta. Man bombade sönder allt som påminde om ett hot mot de egna trupperna. Tänk vilken triumf det hade varit för president Bush om han kunnat visa intakta vapenlager med massförstörelsevapen, då hade kanske övriga världen varit mindre fördömande och mer förlåtande av det som hände/händer i Irak.

Sjuka hus och krig allvarliga hot. Miljömagasinet 2004-11-19

Nu tycks det vara helt uppenbart att USA:s regering ändrat inställning till Gulfsyndromets orsaker. Enligt en försäkringsstudie av Lloyds skulle 60 000 soldater från USA och flera tusen från Storbritannien kunna ha rätt till krigspension om en krigsorsakad sjukdom erkänns.

Då ställer jag mig frågan vilka ersättningskrav och vilka möjligheter man har när det gäller en fastighet eller bostad som är behäftad med allvarliga miljöproblem, och där hyresgästen bryts ner av sitt sjuka boende? De skador många hyresgäster åsamkas i en sjuk bostadsmiljö erkänns inte eftersom en fastighetsägare bara ser till kostnader och inte de fysiska besvär som den klagande hyresgästen åberopar.

Enligt doktor Haley har USA:s försenade erkännande kallats en tioårig olyckshändelse. Vad kallar man då det som hänt/händer i Sverige när det gäller inomhusmiljöproblematiken som fortfarande efter många år inte fått det erkännande som vi drabbade fortfarande väntar på? Man kan lugnt säga att detta är en trettioårig olyckshändelse med tanke på att Tony Kronevi i så många år har försökt få uppmärksamheten riktad på det här problemet och att det skall hanteras mer seriöst än vad som görs idag.

Tony Kronevi har till president Bush framfört det felaktiga i att lägga ner resurser på att forska om stress när det egentligen rör sig om helt andra saker. Även president Clinton kontaktades i samma fråga. Idag ser det betydligt ljusare ut när det gäller möjligheterna för krigsveteranerna att få sina skador klassade som krigsskador.

Även om det här kan anses som ett förlorat årtionde för de stackars soldater som skadades i Persiska viken är det ansvariga myndigheter som skall bringa klarhet och skapa ordning i det kaos de har åsamkat. Den nya forskning som nu har fått ekonomisk uppbackning kan kanske också bidra till konstruktivitet och förståelse för de här problemen.

Börje Wigström